

**Nieuwsflits d.d.: 3 maart 2017**

**Met regelmaat wordt de nieuwsflits geupdated. Belangrijkste input is de nieuwsbrief van SKAO.**

### **Update lijst CO<sub>2</sub>-emissiefactoren.nl**

Een aantal cijfers op CO<sub>2</sub>-emissiefactoren.nl zijn bijgewerkt.

Er zijn twee datasets onder de loep genomen:

- *Brandstoffen energieopwekking* is bijgewerkt naar de brandstoffenlijst van 2016. Deze update is een vernieuwing van het bronbestand want vrijwel alle data zijn onveranderd gebleven. De emissiefactor voor aardgas is verhoogd, van 1,884 naar 1,887 kg co<sub>2</sub>/m<sup>3</sup>, per 1-1-2017.
- *Goederenvervoer* heeft een update naar Stream 2016 gekregen. Deze data zijn dusdanig gewijzigd dat ze met terugwerkende kracht moeten gelden. Ook was er de noodzaak om enkele categorieën te wijzigen.

Green deal

De Green Deal is in maart 2014 afgesloten voor drie jaar. In maart 2017 zal de huidige Green Deal aflopen. Het draagvlak voor de lijst groeit onverminderd en dat blijkt vruchten af te werpen, de lijst CO<sub>2</sub>emissiefactoren is inmiddels een begrip geworden.

In toenemende mate maken CO<sub>2</sub>-instrumenten gebruik van de emissiefactoren, met als gevolg een versnelling van de dialoog met diverse partijen over emissiedata, of gebruik van Nederlandse groene stroom, alsook een versnelling van nieuwe initiatieven in de markt die nu laagdrempelig CO<sub>2</sub>-data meenemen in hun nieuwe business modellen.

## Groen gas volgens de CO<sub>2</sub>-Prestatieladder

Biogas is gas dat wordt geproduceerd uit hernieuwbare bronnen. De term groen gas wordt gebruikt om aan te geven dat het biogas is dat op aardgaskwaliteit is gebracht. Net zoals voor groene stroom bestaat er voor biogas en groen gas een certificeringssysteem.

Hiervoor is Vertogas verantwoordelijk, een onafhankelijk instituut, dat door het ministerie van Economische Zaken is gemandateerd. Vertogas-certificaten bewijzen dat het groene gas uit biomassa is geproduceerd en dat het dezelfde kwaliteit heeft als aardgas. Het certificaat is de zogenaamde 'Garantie van Oorsprong' (GvO). Één Vertogas-certificaat staat voor 1 MWh energie uit groen gas, hetgeen vergelijkbaar is met ongeveer 100 kubieke meter aardgas.

### **Biogas**

Biogas kan worden ingezet voor elektriciteits- en warmteproductie of het kan als groen gas worden ingevoerd in het gasnet. In het geval dat het biogas niet in het landelijk gasnet wordt ingevoerd, zijn de GvO's die Vertogas verstrekt herkenbaar als 'GVO niet-netlevering'. Deze 'GVO's niet-netlevering' kennen dus een vaste bestemming en zijn niet vrij verhandelbaar.

### **Groen gas**

Zodra groen gas op het gasnet wordt ingevoerd is het niet meer herkenbaar als groen gas omdat het zich vermengt met aardgas in de transportleiding. Het gas wordt als normaal fossiel gas verhandeld en vervoerd naar gebruikers. Het kenmerk groen is overgegaan in het certificaat en kan vervolgens los van de fysieke

gasstroom worden verhandeld en weer gekoppeld worden aan de fysieke gasstroom als een eindverbruiker het groene gas verbruikt. Daardoor kan iedereen die dat wenst groen gas kopen zonder fysiek verbonden te zijn aan een producent van groen gas en op deze manier toch zijn energiegebruik verduurzamen. Er bestaan dus net als bij elektriciteit twee markten: een fysieke gasmarkt (handel in gas) en een virtuele certificatenmarkt (handel in certificaten).

De certificaten worden afgeboekt door de handelaar.

Een eindgebruiker kan bij zijn leverancier aangeven dat hij groen gas wil kopen om zijn gasgebruik te vergroenen. Uw leverancier of certificaten handelaar zal daarvoor groen gas certificaten moeten kopen en afboeken.

Losse certificaten kunnen alleen gekocht worden door handelaren. Het afboeken van certificaten bij gebruik (verkoop van groen gas aan een eindverbruiker) is verplicht.

### **Rijden op groen gas**

Het is ook mogelijk om te rijden op groen gas. Het is een alternatief voor rijden op aardgas. Het is mogelijk dat het tankstation waar u uw aardgas tankt u die mogelijkheid biedt met certificaten. Ook is het mogelijk los certificaten in kopen om uw bedrijfswagenpark op groen gas te laten rijden. Hiervoor kunt u contact opnemen met een handelaar of leverancier. De registratie van de certificaten wordt gedaan via een rekening van de Nederlandse Emissie Autoriteit (NEA) binnen het Vertogas systeem.

### **CO<sub>2</sub>-emissiefactoren groen gas**

Zie de website [voor de CO<sub>2</sub>-emissiefactoren voor groen gas](#). Op de website worden twee soorten biogas onderscheiden:

- Biogas (stortgas)
- Biogas (covergisting)

Deze emissiefactoren gelden ook voor groen gas (biogas dat op aardgaskwaliteit is gebracht).

Voor de bepaling van de emissiefactor van groen gas is het dus van belang dat de leverancier aantoont of het biogas afkomstig is van organische reststromen (stortgas) of van de covergisting van mais en mest. Het is op de GvO duidelijk aantoonbaar van welke bron het groene gas afkomstig is, dus welke emissiefactor gebruikt dient te worden.

### **CO<sub>2</sub>-compensatie**

Er zijn aanbieders die 'groen gas' aanbieden door middel van CO<sub>2</sub>-compensatie. Dit gaat buiten het systeem van Vertogas om. De betreffende aanbieders kopen hiervoor zogenaamde carbon credits op de internationale markt. Hiervoor bestaan meerdere betrouwbare standaarden: het Clean Development Mechanism, dat onderdeel is van het internationale Klimaatverdrag, de Gold Standard en de Voluntary Carbon Standard. Het aanbieden van 'groen gas' op basis van CO<sub>2</sub>-compensatie is op zichzelf een zinvol systeem dat bijdraagt aan de beperking van de mondiale CO<sub>2</sub>-uitstoot.

Binnen de systematiek van de CO<sub>2</sub>-Prestatieladder kan een bedrijf echter géén lagere emissiefactor krijgen voor dit gas, De reden hiervoor is dat de aanbestedingswetgeving eist dat er een relatie is tussen het project en de genomen maatregelen. Gecompenseerd gas geldt voor de CO<sub>2</sub>-Prestatieladder dus niet als groen gas.

### **Controle door de CI**

**De controle door de CI vindt op vergelijkbare wijze plaats als bij groene stroom.**

Bij elke ladderbeoordeling waarbij het bedrijf in de te beoordelen periode het verbruik van groen gas rapporteert, dient de LadderCI o.a. vast te stellen dat het bedrijf het volgende kan aantonen:

1. In het geval dat er sprake is van het afboeken van garanties van oorsprong in het Vertogas systeem door een handelaar of leverancier, dient het bedrijf de hoeveelheden groen gas per bron (ten behoeve van de bepaling van de emissiefactor) aan te tonen met afboekoverzichten voor het betreffende kalenderjaar uit het Vertogas systeem.
2. Ingeval er sprake is van aankoop van een groene gas product van een energieleverancier, dient het bedrijf:
  - a. de specifieke bronnen (in percentages) van het groen gas product aan te tonen (t.b.v. de bepaling van de emissiefactor) door middel van het door de leverancier verstrekte informatie voor dat product over het betreffende kalenderjaar
  - b. de hoeveelheid groen gas aan te tonen met een contract met (of factuur van) de leverancier waaruit blijkt hoeveel van dit product is afgenomen in het betreffende kalenderjaar, en
  - c. een verklaring van de leverancier te overleggen waarin staat dat de percentages van de specifieke bronnen, overeenkomen met de door Vertogas afgeboekte garanties van oorsprong voor het product. Deze verklaring van de leverancier dient voorzien te zijn van een accountantsverklaring (of gelijkwaardig) en mag afkomstig zijn van een openbare bron van de leverancier (bijvoorbeeld jaarverslag, website of persbericht).

Mocht u nog vragen hebben, neem dan contact op met \_\_\_\_\_ of kijk op de website van \_\_\_\_\_

Dinsdag 17 januari heeft Patrick Buck, voorzitter Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden & Ondernemen de Green Deal duurzaam GWW 2.0 ondertekend. Deze Green Deal heeft als ambitie om duurzaamheid in 2020 een integraal onderdeel te laten zijn van spoor-, grond-, water- en wegenbouw -projecten en borduurt verder voort op de Green Deal GWW uit 2013. De ondertekening vond plaats tijdens de Infratech, de belangrijkste beurs voor de infrastructuur in Nederland.

*Jan Hendrik Dronkers, bestuurslid SKAO: "De Green Deal duurzaam GWW 2.0 zal een geweldige impuls geven aan de verduurzaming van alle spoor-, grond-, water- en wegenbouwprojecten. Onze sector heeft een grote footprint, en Rijkswaterstaat draagt daar, als grote opdrachtgever, aan bij. Ik maak mij er, vanuit onze duurzaamheidsambitie, hard voor de Aanpak Duurzaam GWW naar de bedoeling te gaan uitvoeren. Deze Green Deal is een springplank naar duurzaamheid als "business as usual".*

### **Ondertekenaars**

Rijkswaterstaat is samen met Gemeente Rotterdam gastheer van de infratech waar de Green Deal ondertekend is door ruim 60 partijen uit de sector.

Naast het ministerie van IenM hebben de ministeries van Economische Zaken en Wonen en Rijksdienst de deal ondertekend. Andere ondertekenaars zijn ProRail, alle provincies, de Unie van Waterschappen, gemeenten, (water) bouwbedrijven, havenbedrijven, drinkwaterbedrijven, toeleveranciers voor de bouw, adviesbureaus en kennisinstellingen.

Met de Green Deal spreken de ondertekenaars af langdurig samen te werken aan duurzaamheid en mede daardoor de klimaatdoelstellingen van Nederland te behalen, door bijvoorbeeld in 2030 50% minder gebruik te maken van primaire grondstoffen en een CO<sub>2</sub> reductie te bewerkstelligen in 2020 van 20% t.o.v. 1990.

### **Samenwerking**

Overheden, marktpartijen en kennisinstellingen uit de Grond-, Weg- en Waterbouwsector werken samen in het GWW platform. Dit platform zorgt ervoor dat relevante kennis gedeeld wordt om zo samen te zorgen voor een hoge ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid van Nederland, dat infrastructuur een dienst voor een duurzame dynamische samenleving en creativiteit en het innovatief vermogen van de markt ten volle wordt benut..

Op het gebied van Duurzaam GWW werkt ook het Platform WOW (voor partijen in weg- en waterbeherend Nederland) mee om de verschillende partijen tot elkaar te brengen, meerwaarde te creëren en zo bij te dragen aan een betere toekomst voor Nederland. Zo heeft de Unie van Waterschappen bijvoorbeeld samen met het Ministerie van Infrastructuur en Milieu een praktische handreiking ontwikkeld voor het toepassen van de Aanpak Duurzaam GWW. Hiervoor is gebruik gemaakt van praktijkervaring van waterschappen, provincies en gemeenten. De handreiking geeft onder andere een stap-voor-stap-toelichting voor de toepassing van de Omgevingswijzer en het Ambitiweb

### **Smart Mobility**

De ondertekening van de overeenkomst vond plaats op het Smart Mobility Plein van de beurs.

Het beter benutten van bestaande infrastructuur en het inzetten van slimme technologie voor mobiliteit, Smart Mobility, is één van de uitdagingen voor de toekomst in de infrasector.

Rijkswaterstaat heeft de ambitie om in 2030 energieneutraal te werken, de snelle innovaties in dit vakgebied bieden een kansrijk perspectief voor het verduurzamen van mobiliteit.

Denk hierbij bijvoorbeeld aan effecten als vermindering van uitstoot van CO<sub>2</sub> als voertuigen en infrastructuur met elkaar kunnen communiceren en hun rijgedrag nauw op elkaar afstemmen.

Op het Smart Mobility Plein worden actuele Smart Mobility projecten en initiatieven getoond onder meer van projecten waar Rijkswaterstaat bij betrokken is.



**CO<sub>2</sub>-PRESTATIELADDER<sup>®</sup>**

Samen zorgen voor minder CO<sub>2</sub>



**Nieuwsflits d.d.: 27 februari 2017**

### **Vermindering van bermschades in de GWW door unieke toepassing van een secundaire bouwstof!**

23-02-2016

Schapers publiceert in samenwerking met Caron nieuw markt initiatief het toepassen van Bermmortal . Lees meer onder Initiatieven.

### **SKAO publiceert Handreiking Aanbesteden Versie 3.0**

05-02-2016

SKAO heeft de Handreiking Aanbesteden Versie 3.0 gepubliceerd met daarin het EMVI criterium CO<sub>2</sub>-Prestatieladder voor aanbestedende diensten. Op de website van SKAO is handreiking te downloaden

De Handreiking richt zich op aanbestedende diensten (publieke opdrachtgevers) die aandacht willen geven aan duurzaam inkopen en overwegen het EMVI Criterium CO<sub>2</sub>-Prestatieladder toe te passen in aanbestedingen onder EMVI (Economisch Meest Voordelige Inschrijving). De beschreven methodiek kan ook door andere opdrachtgevers (speciale sector bedrijven, private opdrachtgevers) gebruikt worden.

In de Handreiking is het wettelijk kader te vinden voor het gebruik van het EMVI Criterium. Er wordt uitgelegd hoe je aanbesteed met het EMVI Criterium. Voor organisaties die voor het eerst overwegen het EMVI Criterium toe te passen geeft de Handreiking een afwegingskader en een stappenplan.

Voor de verdere ontwikkeling van de CO<sub>2</sub>-Prestatieladder is het van groot belang dat toepassing van het EMVI Criterium in aanbestedingen op zorgvuldige wijze plaats vindt. Opdrachtgevers hebben een gezamenlijk belang bij een sterk certificaat en correcte, uniforme toepassing van het EMVI Criterium CO<sub>2</sub>-Prestatieladder in aanbestedingen.

### **Maatregelenlijst**

04-01-2016

Vanaf 1 januari 2016 is voor aannemers de maatregelenlijst verplicht. Op de website van SKAO kan middels log-in gevolg worden gegeven aan deze lijst. De schapers Holding met haar onderliggende bedrijven heeft de lijst intern gepubliceerd.

Overzichtelijk wordt na het uitdraaien van de lijst inzicht verkregen in geplande, in uitvoering zijnde en reeds gerealiseerde maatregelen. Daarbuiten geeft de maatregelenlijst volledige inzicht aan mogelijke maatregelen.

Daarnaast biedt de lijst ook een inspiratie voor bedrijven die praktische ideeën op willen doen voor het aanpakken van de CO<sub>2</sub>-uitstoot. De lijst heeft ook een duidelijke link naar een ander element van de CO<sub>2</sub>-Prestatieladder, namelijk kennisdeling en innovatie. Met name de grote bedrijven moeten aantoonbaar bezig zijn met een innovatieproject dat leidt tot de invoering van een nieuwe maatregel. Dat kan variëren van een nieuw model voor de logistiek op de bouwplaats, slimmere ontwerpen als cement met een lagere CO<sub>2</sub>-footprint. Het stimuleert dus innovatie. Bovendien moeten alle bedrijven actief meewerken aan programma's om vooruitstrevende of ambitieuze maatregelen in de sector te implementeren en te verspreiden.